

noodzakelijks bij te brengen¹ en hun aldus een dienst te bewijzen; hij deed het tegendeel.²

★

Het Parool had in de eerste helft van '42, zoals wij in ons vorige deel beschreven, zware klappen moeten incasseren: in januari was de eigenlijke oprichter, Frans Goedhart, in Duitse handen gevallen en in maart hadden Vorrink en Althoff de redactie verlaten; Vorrink ging nadien een eigen illegaal blad uitgeven, *Verzet*. Van de oorspronkelijke redactie waren slechts twee leden overgebleven: J. Nunes Vaz en mr. J. C. S. Warendorf. Drie nieuwe, nogal jeugdige redacteuren trokken zij aan: drs. J. Meijer en diens twee vrienden mr. C. H. de Groot en drs. W. van Norden. Met de nodige *ups* en *downs* (onder de drukkers en verspreiders vielen nieuwe slachtoffers) werd de productie voortgezet. In de herfst van '42 werd de top door een haast dodelijke slag getroffen: vlak achter elkaar werden Meijer, van Norden en Nunes Vaz gearresteerd, de laatste als Joodse onderduiker³; Warendorf besloot toen, naar Engeland te vluchten. Via een functionaris van de Joodse Raad in Maastricht kwam hij met een Belgische pilotenhulporganisatie in contact die hem over de grens haalde. Hij zat daarop van begin november '42 tot begin mei '43 in Parijs ondergedoken. Weer was het een Belgische organisatie die hem hielp, Spanje te bereiken; uit Lissabon kwam hij eind mei in Londen aan.

Meijer en van Norden waren niet gearresteerd wegens hun activiteit voor *Het Parool* maar omdat vermoed werd dat zij spionagemateriaal het land uitwerkten. Dat vermoeden was juist, maar beiden wisten zich met zoveel slagvaardigheid te verdedigen dat de *Abwehr* niet voldoende bewijsmateriaal tegen hen kreeg. Wat *Het Parool* betrof, was door de *Sicherheitspolizei* wèl waargenomen dat Meijer enkele keren grote aantallen exemplaren in brievenbussen gedaan had (die brievenbussen waren, onmiddellijk nadat Meijer vertrokken was, geledigd), maar hij had het geluk dat zijn activiteit, wat *Het Parool* betrof, onder een niet erg snuggere *Sachbearbeiter* viel, 'een heel domme, niet eens erg kwaadaardige domme man, die met de verdicht-sels die ik hem', aldus Meijer voor de Enquêtemissie, 'erover heb verteld,

¹ A.v., 17 (febr. 1943), p. 2.   ² In de lente van '43 werd Doorn lid van de Raad van Verzet. In november '44 ging hij met belangrijk spionagemateriaal op weg naar het bevrijde zuiden. Hij is daar nimmer aangekomen. Vermoedelijk is hij in de buurt van Ede door een Duitse patrouille neergeschoten.   ³ Nunes Vaz werd via Westerbork naar Sobibor gedeporteerd waar hij in de gaskamer om het leven gebracht werd.